

La palanca del canvi

11/10/2012

ALBERT PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-
PUNSOLA-44)

Periodista

Arribi al seu objectiu o no, l'inici del procés de secessió de Catalunya és un fet. En poc temps, el país ambigu i poruc ha mostrat una inesperada decisió i valentia. Inesperada? Potser la paraula sigui incorrecta. Qui hagi estat prou atent a la realitat els darrers temps se n'haurà adonat que no hi ha res de casual en aquest canvi històric.

Tenim el pòsit de l'erosió continua de l'autonomia; la presa de consciència col·lectiva de la injustícia fiscal que afecta *directament* a les persones; una situació de crisi que ha fet percebre a les classes mitjanes que el seu futur està en qüestió. I, per damunt de tot, la sensació de que Espanya com a estat, a banda de jugar més o menys obertament en contra de Catalunya, no és un espai polític ni prestigiós ni segur, sinó més aviat al contrari. Tant és així que moltes persones de seny prefereixen la incertesa lligada a la creació d'un nou estat que allò que ja coneixen. S'ha sentit a dir que els catalans s'han radicalitzat, però jo no ho crec. Més aviat el centre -entès com a àmbit de referència hegemònic- ha canviat de continguts.

Les ràpides desaparicions de la República Democràtica Alemanya o de la Unió Soviètica, el 1990 i el 1991 respectivament, també van ser acollides amb sorpresa, especialment en el segon cas. Això va ser degut a que l'opacitat informativa que els respectius règims fomentaven, tot i la *glasnost* de l'últim moment, havia impedit veure que aquests estats s'aguantaven amb pinces.

Aquests fenòmens historico-polítics no es poden traslladar a escala planetària. No podem, per exemple, pensar que la crisi global portarà el món a un punt d'inflexió que propiciarà un gran canvi sistèmic amb la sostenibilitat com a divisa. La pèrdua de biodiversitat, el canvi climàtic, l'exhauriment dels recursos no són arguments suficients *per a tothom*. En primer lloc perquè no hi ha tal cosa com crisi global: cada societat segueix el seu propi temps històric per bé que hi ha un temps compartit. La ment xinesa és la nostra dels anys 60, però amb iphones. Segon, perquè els interessos són diferents. Molts països en desenvolupament, com es va demostrar a Rio de Janeiro no fa gaire, veuen els compromisos ambientals més exigents com una mena de truc neocolonial per impedir el seu progrés. En tercera instància, i no menys important, la magnitud de molts problemes es relativitza en base a una confiança cega en la capacitat humana de sortir-se'n de qualsevol atzucac. El mite de ciència com a ens demiúrgic beu d'aquesta font.

La palanca del canvi necessita raons ben fonamentades en la realitat, però això sol no en garanteix el funcionament. Cal que s'esdeingui un fet o una sèrie de fets transcendents perquè tot el que abans era inqüestionable deixi de ser-ho. I a partir d'aquí que s'actui en conseqüència. Quan això passa els esdeveniments es poden precipitar.

Vegem, el cas del Japó. Des de la crisi del petroli del 1973 aquest país va declarar estratègica l'energia nuclear. La primera planta va començar a generar energia el 1966, escassament dues dècades després d'Hiroshima i Nagasaki. L'activisme antinuclear sempre havia estat rellevant en aquesta gran potència econòmica. Però, ha calgut la *ferida lluminosa* de Fukushima perquè el país hagi fet un gir històric de la seva política i hagi decidit abandonar aquesta energia entre el 2030 i el 2040. Abans del desastre de Fukushima, i amb 54 reactors en funcionament, el govern de Tòquio seguia considerant estratègica

l'energia nuclear. El govern ha modificat una posició que semblava inamovible i avui [el 80% dels japonesos es declaren contraris](http://asian-power.com/environment/news/japanese-public-opinion-overwhelmingly-against-nuclear-power) (<http://asian-power.com/environment/news/japanese-public-opinion-overwhelmingly-against-nuclear-power>) a aquesta opció energètica.

De tot plegat se'n pot fer una lectura negativa i una de positiva. La negativa és que fa una mica de vertigen pensar en les situacions límit com a agents del canvi. Immediatament sorgeix la pregunta: què haurem de patir perquè el model energètic i de consum actualment vigent sigui substituït? Potser sigui millor no especular gaire amb les respostes.

L'aspecte positiu es percep quan es posa l'accent en la ciutadania. Les mobilitzacions a diversos indrets del món, per diferents causes, revelen una creixent infidelitat de les poblacions cap als dogmes establerts. I el que és més sorprenent, malgrat el soroll informatiu causat pel creixent nombre de missatges creuats, la veritat sembla obrir-se camí entre la confusió. Com si emergís una mena d'intel·ligència col·lectiva. És possible que això tingui a veure amb el declivi dels grans mitjans de masses tal com els vam conèixer al segle XX. En qualsevol cas, l' statu quo, el que sigui, cada cop és menys intocable.

Periodista **Etiquetes:** [Catalunya](/etiquetes/catalunya) (/etiquetes/catalunya)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/la-palanca-del-canvi>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/opinio/la-palanca-del-canvi>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors](/newsletter/sostenible) (/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

[Arxiu](/arxiu) (/arxiu)

[Continguts per categoria](/tagclouds/chunk/3) (/tagclouds/chunk/3)

[Continguts per etiqueta](/tagclouds/chunk/1) (/tagclouds/chunk/1)

[Continguts per municipi](/tagclouds/chunk/2) (/tagclouds/chunk/2)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](/formulari/contacte)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

[!\[\]\(a03a7eb2f4046e1d3c76772003e549ea_img.jpg\) \(https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888\)](https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888) [!\[\]\(844169987a590ed8c7e31d5d18950e8d_img.jpg\) \(http://www.twitter.com/xarxasost\)](http://www.twitter.com/xarxasost) [!\[\]\(2af34e678d9364b2f32b7174f4964d2c_img.jpg\)](http://youtube.com/xarxasost)
[!\[\]\(70453908cab6780413d48bd2b8b15c53_img.jpg\) \(http://youtube.com/xarxasost\)](http://youtube.com/xarxasost) [!\[\]\(00c909e82d9243e04b2a707a76cc895d_img.jpg\) \(rss.xml\)](rss.xml)
